

In Deo

Lex Weiler

Broeder Valerius

Lex is geboren op 27 september 1930 in Amsterdam. Hij deed zijn eerste professie op 15 augustus 1951. Hij overleed op 26 september 2019, een dag voor zijn verjaardag, in woonzorgcentrum De Beyart in Maastricht.

Ik zal er zijn

Het heeft niet veel moeite gekost om passende lezingen uit te zoeken voor deze afscheidsviering. Lex had namelijk, al weer diverse jaren geleden, een aantal suggesties op papier gezet voor de liturgie van zijn uitvaart, met een jaartal erbij, namelijk 2030. Gezien zijn geboortedatum niet zo gek bedacht. Het past bij de optimist die Lex was.

De parabel van de barmhartige Samaritaan was Lex op het lijf geschreven. Hij had hem eigenlijk niet nodig om te weten wie zijn naaste was. De opdracht 'doe voortaan net zo' is voor hem altijd

vanzelfsprekend geweest. Hij kreeg die als het ware met de paplepel ingegoten. In het hechte gezin waarin Lex met zijn drie zussen en drie broers opgroeide, was zorg voor elkaar de gewoonste zaak van de wereld.

Vader Weiler was werkzaam bij de gemeente Amsterdam en daar zag hij dat er veel gezinnen waren waarvan de kinderen nooit op vakantie gingen. Daar moet je dus wat aan doen! En zo ontstonden op zijn initiatief de jaarlijkse zomerkampen voor Amsterdamse kinderen. Een beter voorbeeld van bekommernis om mensen die hulp nodig hebben was voor de kinderen Weiler haast niet te geven.

Op tal van manieren heeft Lex, oftewel broeder Valerius, zich ingezet om deze grondhouding zelf na te volgen. Hij had ongelooflijk veel energie, was initiatiefrijk, temperamentvol, kon daardoor bergen verzetten. En hij had het talent om nieuwe impulsen te geven in bestaande situaties. Tijdens zijn jaren in het onderwijs, als broeder-onderwijzer aan de Pius X school in Maastricht en daarna als hoofd van de school in Schiedam manifesteerde hij zich als een onvermoeibare organisator. En dat gaat door, ook als na 14 jaar zijn onderwijsloopbaan eindigt en hij in 1968 gevraagd wordt in Den Haag leiding te gaan geven aan een nieuwe gemeenschap in de Noorderbeekdwarsstraat.

In zijn Haagse jaren krijgt Lex volop ruimte om zijn talenten in te zetten. Dat begint al in de barre winter van 1968/1969. Er wordt de oproep gedaan hulp te bieden aan mensen die niet in staat waren hun stookkosten te betalen en in de kou zaten. Die oproep was bij broeder Valerius niet aan dovemansoren gericht. Hij nodigde buurtgenoten uit om wekelijks een ochtend koffie te komen drinken in het klooster en zo de kou te ontvluchten. De koffieochtend werd al snel een hele dag. En de buurtcontacten werden in mum van tijd uitgebreid naar andere vormen van hulpverlening: boodschappen doen voor wie niet meer goed ter been was, maaltijden voor alleenstaanden, kamertje opknappen voor wie geen schilder kon betalen. Uiteraard deed Lex dat laatste niet zelf - want die talenten bezat hij nou net niet - maar hij was wel goed in het charteren van vrijwilligers.

En zo sloeg hij meerdere vliegen in één klap: mensen bij elkaar brengen, hulp bieden, de start van een heus dienstencentrum voor de buurt,

en, ook niet onbelangrijk, de vanouds besloten kloostergemeenschap werd door zijn toedoen een meer open gemeenschap.

Het waren niet alleen noden die Lex tot dit soort initiatieven bracht. Ook op andere terreinen creëert hij gelegenheden tot ontmoeting en samen dingen doen, zoals met de wandelgroepen, kampweken, uitstapjes, kapelvieringen. En natuurlijk op muzikaal gebied. Lex organiseerde muziekavonden voor liefhebbers van klassieke muziek, of vroeg jonge musici te komen spelen bij bepaalde gelegenheden.

Bovenal kreeg zijn passie voor muziek gestalte in de koren die hij oprichtte, zowel in Schiedam, als Den Haag en Rijswijk. Het koor dat vandaag deze viering opluistert is in 1968 opgericht als Jeugd- en Herenkoor in de Agnesparochie in Den Haag, en zingt in de geest van Lex nog steeds met passie, nu als koor van de Haagse Dominicus.

Het stimuleren van ontmoeting tussen mensen wordt niet beperkt tot de parochiegrenzen. In de periode na de val van het communisme in het toenmalige Tsjecho-Slowakije was een stedenband tot stand gekomen tussen de gemeenten Rijswijk en Beroun, een plaatsje in de buurt van Praag. Natuurlijk zag Valerius meteen zijn kansen schoon en bracht vanuit de Benedictusparochie, waaraan hij leiding gaf, een soortgelijke band tot stand met de parochie in Beroun. En dus werden er vele reizen georganiseerd naar Tsjechië en bezoekers uit Beroun verwelkomd.

Als je constant zo actief bent, is een tijd van rust en bezinning geen overbodige luxe. Begin jaren '80 neemt Lex deel aan de Summerschool, een sabbatical van drie maanden, die vanuit de Congregatie georganiseerd werd. Het is in deze bezinningsperiode dat Lex, daartoe aangezet door pater Jan van Deenen s.j., gegrepen wordt door de ervaring van Mozes bij het brandende braambos, waarin God zich laat kennen met de naam 'Ik zal er zijn'.

Die stem zal niet meer verstommen. Maak je geen zorgen. Je kan het. Ik zal er zijn. Doe voortaan net zo.

Ik zal er zijn, voor jou. Het wordt zijn levensmotto. Zijn bron. De drijfveer van al die activiteiten die zojuist geschetst zijn. Het bepaalt

zijn geloofshouding en spirituele ontwikkeling. In de teksten en liederen van Huub Oosterhuis klinkt diezelfde stem door. Vandaar dat het koor met juist dat repertoire muzikale ondersteuning biedt. De pastorale bewogenheid van Lex wordt vanuit dit levensmotto gevoed. Hij draagt het in zijn contacten met anderen enthousiast uit en bij velen niet tevergeefs.

Het is ook vanuit deze spiritualiteit dat hij na zijn pensionering een trouw bezoeker wordt van de Amsterdamse Dominicus en in Den Haag een stimulerende kracht van de naar Amsterdams model ontstane oecumenische gemeenschap, de Haagse Dominicus.

Ontmoeting

Met zijn pensionering komt het leven van Lex bepaald niet tot stilstand. Hij blijft mensen enthousiasmeren en inspireren. Heel bijzonder maakt hij zich sterk voor het lot van vluchtelingen en asielzoekers. Geeft Nederlandse les, bemiddelt bij het verkrijgen van een wettelijke status, organiseert ontspanningsactiviteiten, en zamelt bij zijn gouden professiejubileum in 2001 geld in voor de financiering van activiteiten, het jubileumfonds.

De laatste jaren zijn niet gemakkelijk geweest voor hem. Maar ook in zijn ziekte bleef hij gericht op de mensen om hem heen, medebewoners, al degenen die hem verzorgden. Hij bleef ja zeggen, ook op zaken die hem tegenstonden, als hij daarmee de ander kon plezieren.

Dinsdag een week geleden hebben we bij hem in kleine kring de ziekenzegen uitgesproken. Voor zover zijn conditie dat nog toeliet, bedankte hij zijn ouders, voor wat zij hebben voorgeleefd, de congregatie voor de ruimte die hij gekregen heeft om zichzelf te mogen zijn, en ons allen dat we met hem op weg zijn gegaan.

We geven hem nu uit handen.

In het geloof waarin wij zijn opgegroeid en van waaruit Lex vol overtuiging geleefd heeft dragen wij hem over in de handen van de levende God, van Hem die zich kennen laat met de woorden 'Ik zal er zijn'. Ik zal bij jou zijn tot in lengte van dagen.

Jos van Eijden

Dank je wel broer!

Ed Weiler

We zaten samen op de broederschool aan de Stadhouderskade in Amsterdam waar je roeping om broeder te worden is ontstaan. Je was toen nog maar twaalf jaar. Onze vader was erg trots op je dat je de broederopleiding ging volgen, omdat je je hiermee in ging zetten voor de medemens, wat ook in pa's genen gegrift was.

Je hebt ons ouderlijk huis verlaten om naar het klooster in Simpelveld te gaan. In het laatste jaar van de oorlog kon je niet meer in het klooster blijven en kwam je terug naar huis.

Door de broeders geregeld zijn we samen achterin een vrachtwagen naar boeren in Medemblik gebracht. We stonden met z'n tweeën bij een boer voor de deur waar jij werd gekozen om daar te blijven, omdat je ouder was en dus beter op het land kon werken. Zelf werd ik driehonderd meter verder bij een andere boer geplaatst. We hebben daar vijf maanden doorgebracht en konden elkaar gelukkig regelmatig zien.

Stel je nu eens voor twee jongens van twaalf en veertien jaar, ver van huis, in tijden van oorlog en bijna geen contact met het thuisfront. Na de bevrijding zijn we weer samen naar huis gebracht. Jij ging door naar het klooster in Simpelveld, waar je je studie afgemaakt hebt.

Lex, je lijfspreuk 'ik zal er zijn' heb je je hele leven waargemaakt. Je leven stond in het teken van dienstbaarheid. Dat begon al thuis om alle broers en zussen bij elkaar te houden, waar je vaak bemiddelend hebt opgetreden als dat nodig was.

Verder heb je enorm veel gedaan voor de medemens. Voorbeeld hiervan is het zangkoor waar je dirigent van was. Je startte steeds nieuwe initiatieven, waar je je hebt ingezet voor alles wat maar met het samenbrengen van mensen te maken had. Hierbij heb je ook Bep ontmoet tijdens de straatfeesten van het dienstencentrum.

Steeds nieuwe initiatieven

Je pakte dingen op die je zo organiseerde dat ze langdurig bleven bestaan, zoals bijvoorbeeld het zangkoor en Wereldvenster. Zo heb je ook contacten in Beroun in Tsjechië gelegd voor de band tussen Rijswijk en Beroun als partnerstad.

We zijn er vanaf het eerste bezoek vaak samen heen geweest.

Je wilde werk en vakantie strikt gescheiden houden. Toen we daar een keer onaangekondigd op vakantie waren wilden we iets drinken op een afgelegen plek, maar toen werd je direct herkend: 'Hé broeder Valerius' klonk het. Ik weet ook nog goed dat toen jij een keer daarheen reed, je een heel stuk op de handrem gereden hebt. Je organiseerde ook dat de Tsjechen naar Amsterdam kwamen en dit een groot succes werd.

We hebben veel vakanties samen doorgebracht en in de wandelclub heb je je ook verdienstelijk gemaakt. Dit was ook een van je hobby's.

In Den Haag kwam je in contact met broeders Frans, Wim en Willem waar je veel mee opgetrokken bent. Willem (Sondeijker) was ook een echte doener die snel werd opgenomen in de familie.

Er was ook een periode dat we weinig contact hadden, waardoor ik je zelfs was vergeten uit te nodigen bij een jubileum van mijn werk bij Van der Wal. We hadden het allebei druk en in die tijd was het communiceren minder makkelijk dan nu.

Al met al kunnen we terugkijken op een hele lange en hechte relatie waarin je me ook gesteund hebt in moeilijke tijden. Hier ben ik je zeer dankbaar voor.

Het viel je zwaar om het prachtige leven in Den Haag achter te moeten laten en te verhuizen naar De Beyart. Je hebt nog lang de hoop gehad om terug te keren naar Den Haag, maar helaas liet je gezondheid dat niet toe.

Ik wil je nogmaals bedanken voor de mooie tijd die we samen hebben gehad.

Dank ook voor het team van De Beyart voor de goede verzorging van Lex in de tijd dat hij hier heeft doorgebracht en de altijd gastvrije ontvangst van familie en vrienden.

Jij zei altijd 'ik zal er zijn'. Twee mensen die er voor jou altijd zijn geweest zijn Bep en Jos, die mij ook regelmatig hebben meegenomen naar Maastricht om bij jou op bezoek te gaan. Zij verdienen een bijzondere pluim.

Ten slotte wil ik u namens de gehele familie bedanken voor uw aanwezigheid en de reacties die ik in de afgelopen dagen heb mogen ontvangen.

Den Haag, 2015: Lex op zijn 85e verjaardag / on his 85th birthday

*Lex Weiler, * 27-9-1930 - † 26-9-2019*

Lex was an organizer, stimulator, inspirator. The basis for this was laid in his Amsterdam family, which was always very lively. Initially they were socialists, but because of a miraculous cure, Weiler senior moved over to the Roman Catholic Church. Lex also always dared to take big steps. He liked rough roads, and not just with his walking club.

That was already apparent at the Pius X school in Maastricht. There he brushed up a tradition that had been forgotten at the time: the parades with Palm Pups. Subsequently, he was appointed head of a school in a working-class neighbourhood of Schiedam. He turned out to be an indefatigable organizer who, among other things, taught the fire department and founded a church choir. Later, six other choirs were brought to life by Brother Valerius - a fitting name for someone who had music flowing through his veins.

The congregation discovered Valerius as a stimulator, and when a new experimental novitiate was to be launched, Valerius was appointed to head it. He ended up in The Hague, in the Noorderbeekdwarsstraat. Novice master and superior, that did not fill his existence. He became a member of the pastoral team of the Agnes Parish, founded the Copernicus Service Center, and of course there was another choir: JENHKA. That choir still exists today and in Lex's tradition they go a long way: supporting the 'Dominicus of The Hague', a church community where the songs of Oosterhuis come to life.

Here his motto 'I will be there' began to unfold. Valerius was present everywhere, wherever he wanted to make something visible of the Holy Force in the Burning Bush. The bush stands for the people who hardly seem worth it, firewood. But God is present with them and gives them new strength. Valerius was set on fire by the idea, and he never missed an opportunity to inspire others with it.

Ten years later, Valerius was invited to become the parish leader of the Bernadette Parish in Rijswijk. There, he also found room to develop further along his chosen line. He became the inspiring core of a religious community. He was always looking for new ways to bring people together. Meal projects, a city link with the Czech Republic, providing impressive funerals. When he left, the newspaper headline was: "I collect people!"

ways to bring people together

A new phase started in 1994. After having lived outside a formal monastery for 20 years – at Brandtstraat and Loosduinse Hoofdstraat in The Hague - six brothers tried to breathe new life into the old monastery at the Westeinde in The Hague. The monastery was given a new name, Stadsklooster, and Valerius himself changed his name and permitted himself to be called Lex (his childhood name). He was now retired, but again the motto was 'I will be there'. In particular he was there for refugees whom he helped with advice and practical assistance through the Wereldvenster (World Window) foundation.

There were wonderful connections with people from everywhere. More than ever, Lex was an inspirer, organizer and stimulator. Still looking for new ways: international meals, chapel services, music evenings, camp weeks. He also supported the establishment of a 'Dominicus of The Hague' church community. For many years Lex was with the Dominicus in Amsterdam on Sundays. The way in which the texts by Oosterhuis came to life there touched him deeply. No one who visited the Stadsklooster could ignore the enthusiasm of Lex's faith. And the conversation always led to: 'I will be there'.

His final years in Maastricht were very difficult for Lex. But they were made bearable by the good care of De Beyart staff and by the many visits of his beloved associates and friends.

They made it real for Lex: 'I will be there'.
And now we can say: "He is there."
Lex is there for Him,
He is there for Lex.

We will be all in everything

Den Haag, 2015: Lex gesteund door geassocieerd lid Victor de Mos / on the arm of associated member Victor de Mos

2014: Lex temidden van vrienden, geassocieerden en medebroeders op stap / Lex on an outing with friends, fellow Brothers and associated members

Boven: Lex met vrienden en geassocieerd leden Jos en Bep van Eijden / Above: Lex with friends and associate members of FIC Jos and Bep van Eijden

Onder: bij een van de vele huisconcerten in het Stadsklooster / At one of the many small concerts at the City Monastery in The Hague he organized

